

Przewodnik prowadzenia i rejestracji działalności gospodarczej na rynku Egiptu

SPIS TREŚCI

- 1. Zasady zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej**
  - 1.1. Warunki podejmowania działalności gospodarczej**
  - 1.2. Formy prawne firm**
  - 1.3. Rejestracja podmiotu i wymagane dokumenty**
  - 1.4. Warunki zatrudnienia cudzoziemców**
- 2. System podatkowy w Egipcie**
  - 2.1. Podatek CIT**
  - 2.2. Podatek PIT**
  - 2.3. Podatek od sprzedaży**
  - 2.4. Stawki amortyzacji rocznej**
- 3. Dokumenty**
- 4. Ważne adresy**

1. ZASADY ZAKŁADANIA I PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1.1. Warunki podejmowania działalności gospodarczej

Analiza porównawcza warunków podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w 183 państwach, opublikowana przez Bank Światowy (BS) i Międzynarodową Korporację Finansową (IFC) *Doing Business 2012* (www.worldbank.org), klasyfikuje Egipt na 110 miejscu /spadek o 2 miejsca w stosunku do 2011 r./, natomiast w zakresie zakładania firm – na 21 pozycji. Pod względem warunków działalności w handlu zagranicznym analiza Banku Światowego uplasowała Egipt na 79, a w sektorze budowlanym - na 154 pozycji. Jako główne trudności dla działalności gospodarczej w Egipcie analiza wskazuje niestabilność polityczną, kwalifikacje siły roboczej nieadekwatne do potrzeb rynku, biurokrację, korupcję, ograniczenia na rynku pracy.

Agendą rządową wspierającą rozwój przedsiębiorczości oraz napływ inwestycji zagranicznych do Egiptu jest *General Authority for Investment* (www.gafinet.org). W 2004 r. GAFI rozpoczęło projekt „one stop shop”, którego zadaniem jest umożliwienie rejestracji przedsiębiorstwa w tzw. jednym okienku w okresie kilku dni.

Działalność gospodarcza może być podejmowana przez cudzoziemców zasadniczo we wszystkich branżach działalności bez względu na formę prawną firmy: budownictwo, produkcja, konsulting, turystyka, wydobywanie ropy i gazu, usługi. Jednak występują pewne ograniczenia dotyczące głównie:

- importu towarów:

- import jest zakazany w przypadku, jeśli obcokrajowiec jest współnikiem lub akcjonariuszem w firmie, za wyjątkiem importu komponentów niezbędnych do produkcji przez firmy produkcyjne;

- turystyki:

- dyrektorem musi być osoba narodowości egipskiej z 10 letnim doświadczeniem w branży;

- wartość kapitału założycielskiego wynosi min. 3 miliony funtów egipskich (EGP);

- wymagane jest wystawienie listu gwarancyjnego o wartości 200 tys. EGP;

- siedziba firmy turystycznej musi mieć powierzchnię minimum 60 m².

Pracownicy wolnych zawodów /pn. adwokat lub rewident księgowy/ z zagranicy nie mają prawa do reprezentowania swoich klientów oraz przedstawiania sprawozdań na rynku egipskim.

Ustawa 121/1982 wprowadziła wymóg, aby importer towaru przeznaczonego na sprzedaż na rynku egipskim był zarejestrowany w Rejestrze Importerów oraz posiadał egipskie obywatelstwo. Ustawa ta wprowadziła również dodatkowe warunki, np. konieczność posiadania doświadczenia w handlu.

Ustawa o ułatwieniach inwestycyjnych, przyjęta w 1997 roku, określiła minimalny kapitał początkowy wymagany do założenia firmy - obecnie kapitał minimalny dla spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi 200,- EGP. Obniżony został koszt rejestracji firmy z 3% jej wartości do wyznaczonej kwoty o niewielkiej wartości. Zniesione zostało ograniczenie maksymalnego pułapu 49% własności, odnoszące się do zakładania firm w sektorze bankowym i ubezpieczeń. Ustawa ta zezwala na posiadanie przez firmę zagraniczną prawa własności do 100% inwestycji (z wyjątkiem sektorów produkcji obronnej i budownictwa) oraz gwarantuje transfer zysku i repatriację zainwestowanego kapitału.

Podjęcie działalności gospodarczej na rynku egipskim najczęściej następuje w wyniku zaangażowania lokalnego partnera handlowego lub bezpośredniego zaangażowania przedstawiciela, utworzenia oddziału lub spółki. Częstym sposobem wejścia firmy zagranicznej na rynek egipski jest współpraca z lokalnym partnerem. Korzyści dla firm zagranicznych z udziału partnera lokalnego związane są szczególnie z koniecznością znajomości skomplikowanych procedur, prawnego wymogu udziału lokalnego

agenta/przedstawiciela dla uczestnictwa firmy zagranicznej w przetargach lub z zapotrzebowania na usługi po-sprzedazowe, a także mogą wynikać z bariery językowej.

1.2. Formy prawne firm

Przedsiębiorcy zagraniczni mają możliwość wyboru formy prawnej dla działalności gospodarczej na rynku Egiptu z niżej wskazanych:

- **spółka jednoosobowa** /sole proprietorship/ - należy do jednego właściciela;
- **spółka jawna** /partnership/-właścicielem jest dwóch lub więcej aktywnych wspólników;
- **spółka komandytowa** /limited partnership/-właścicielem jest jeden lub więcej aktywnych wspólników oraz jeden lub więcej partnerów cichych. Wspólnik aktywny może uczestniczyć w zarządzaniu spółką oraz ma nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki wobec wierzycieli, natomiast wspólnik cichy nie uczestniczy w zarządzaniu spółką i jest odpowiedzialny za zobowiązania spółki do wysokości posiadanego udziału.
- **spółka akcyjna** (SEA stock holding) - ma minimum 3 akcjonariuszy; jest zarządzana przez zarząd składający się z minimum 3 członków; minimalny kapitał założycielski wynosi 250 000 funtów egipskich płatny w całości w okresie 5 lat;
- **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** (limited liability) - ma minimum 2 wspólników; zarządzana jest przez dyrektora generalnego lub zarząd; kapitał założycielski wynosi 200,- EGP;
- **spółka akcyjna z ograniczoną odpowiedzialnością** /limited stock company/ – ta forma prawna jest bardzo rzadko stosowana.

Specyficzną i korzystną dla inwestorów zagranicznych formą prawną jest **oddział firmy zagranicznej** – jest to forma często stosowana przez firmy zagraniczne i cudzoziemców.

Firma zagraniczna może mieć także formę **przedstawicielstwa** – zakres działalności przedstawicielstwa jest ograniczony do analizy rynku i nie posiada ono uprawnień do prowadzenia działalności gospodarczej generującej dochód.

1.3. Rejestracja podmiotu i wymagane dokumenty

Działalność gospodarcza na rynku egipskim podlega rejestracji. Agenci - pośrednicy lub przedsiębiorstwa działające w Egipcie na podstawie Prawa Rejestru Handlowego muszą zarejestrować działalność w rejestrze handlowym właściwym terytorialnie dla siedziby spółki. Rejestracja musi być odnawiana co 5 lat. Po zarejestrowaniu osoby lub firmy w Egipcie jej nazwa handlowa, miejsce rejestracji, numer rejestracyjny musi widnieć na siedzibie firmy oraz na całej korespondencji.

Wg benchmarkingu BS i IFC założenie firmy w Egipcie formalnie zajmuje 6 dni oraz wymaga spełnienia wymogów 6 procedur:

- uzyskanie certyfikatu upoważnionego banku. Certyfikat wydaje oddział Bank of Alexandria w GAFI w terminie do 2 dni (koszt od 200,- do 500,- EGP);
- przedłożenie dokumentów i wniesienie wymaganych opłat - uzyskanie szczegółowej faktury potwierdzającej wpłatę zajmuje 1 dzień (koszt 1489,- EGP);
- zgłoszenie u notariusza statutu założycielskiego firmy – zajmuje 1 dzień i jest nieodpłatne;
- uzyskanie notyfikacji założenia firmy; po przedłożeniu statutu firmy w ciągu 1 dnia wydawany jest nieodpłatnie dekret zatwierdzający założenie firmy;
- rejestracja w urzędzie podatkowym (nieodpłatna, zajmuje 1 dzień). Firmy są zobowiązane do rejestracji w urzędzie podatkowym dla odprowadzania podatku od sprzedaży przy wartości dochodów 54000 EGP dla firm przemysłowych i 150000 EGP dla firm handlowych.

- rejestracja pracowników w *National Organization of Social Insurance* (www.nosi.gov.eg) – odpowiednik zakładu ubezpieczeń społecznych (zajmuje 2 dni i jest nieodpłatna).

Relacje przedsiębiorców wskazują, że proces rejestracji zagranicznej firmy wymaga znacznego zaangażowania i trwa nawet do 6 miesięcy. Wg raportu Banku Światowego założenie firmy w sektorze budowlanym wymaga spełnienia wymogów 25 procedur i zajmuje 259 dni, a koszt wynosi ok. 37000 EGP.

Dokumenty wymagane dla ustanowienia spółki w formie *partnerstwa* /partnerships/:

- umowa podpisana między partnerami;
- pełnomocnictwo notarialne upoważniające przedstawiciela do założenia spółki;
- umowa najmu siedziby spółki;
- kopia paszportu przedstawiciela.

Dokumenty wymagane dla założenia *spółek akcyjnych* /stock companies/:

- umowa podpisana między partnerami – udziałowcami;
- pełnomocnictwo w celu założenia spółki;
- umowa najmu siedziby firmy;
- zaświadczenie z banku o wpłacie kapitału założycielskiego;
- kopie paszportów udziałowców.

Procedura zakładania *oddziału* firmy zagranicznej trwa od 3 do 6 miesięcy i wymaga przedstawienia dokumentów:

- wniosek w imieniu inwestora – zagranicznej firmy założycielskiej do rejestru gospodarczego;
- kopia statutu zagranicznej firmy założycielskiej oraz wypis z rejestru handlowego potwierdzony przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Egiptu (www.mfa.gov.eg) wraz z tłumaczeniem na język arabski;
- oryginał zezwolenia na otwarcie oddziału w Egipcie wraz z tłumaczeniem na język arabski;
- oryginał zezwolenia założycielskiej firmy zagranicznej na zatrudnienie dyrektora oddziału potwierdzone przez MSZ Egiptu wraz z tłumaczeniem na język arabski;
- oryginał zaświadczenia z założycielskiej firmy zagranicznej o braku jej oddziału w Egipcie;
- oryginał pełnomocnictwa notarialnego założycielskiej firmy zagranicznej dla osoby reprezentującej firmę, potwierdzone przez MSZ Egiptu;
- oryginał i 3 kopie zaświadczenie z banku o wpłacie w walucie zagranicznej równowartości 5000 EGP;
- umowa najmu siedziby oddziału firmy;
- kontrakty na budowę lub inne porozumienia z firmami egipskimi, profil firmy oraz świadectwa wskazujące na doświadczenie w branży.

Firma zagraniczna może założyć *konto bankowe* wraz z dokonaniem rejestracji działalności gospodarczej w Egipcie. Warunki wymagane do założenia konta bankowego przez cudzoziemca w Egipcie to ukończone 18 lat (dla konta oszczędnościowego) lub 21 lat (dla rachunku bieżącego) oraz minimalna wpłata początkowa w kwocie 5000 EGP lub 2000 \$ (lub ekwiwalent w innej walucie). Konto oszczędnościowe i rachunek bieżący mogą otworzyć cudzoziemcy posiadający wizę pobytową ważną na okres co najmniej 1 roku, zaś cudzoziemcy nie będący rezydentami mogą otworzyć bankowe konto oszczędnościowe.

Wszystkie dokumenty dotyczące założenia firmy w Egipcie muszą być poświadczane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Egiptu oraz przetłumaczone na język arabski przez tłumacza przysięgłego.

1.4. Warunki zatrudnienia cudzoziemców

Cudzoziemcy ubiegający się o pracę w Egipcie muszą uzyskać pozwolenie na pracę (work license) z Ministerstwa Pracy i Imigracji (www.emigration.gov.eg). Liczba zatrudnionych cudzoziemców w *oddziale firmy zagranicznej* nie może przewyższać 10% wszystkich pracowników oddziału.

Przy przyznawaniu pozwoleń uwzględnia się kwalifikacje i doświadczenie pracownika z zagranicy. Cudzoziemiec nie może stanowić konkurencji na rynku pracy dla Egipcjan. Pierwszeństwo w przyznaniu prawa do pracy dane jest cudzoziemcom urodzonym i przebywającym na stałe w Egipcie. Pozwolenia na zatrudnienie cudzoziemców są wydawane na okres 1 roku lub krótszy. Za wydanie pozwolenia na pracę pobierane są opłaty:

- 2000 funtów egipskich za wydanie oraz każdorazowo za przedłużenie zezwolenia;
- 4000 funtów egipskich za zezwolenie dla pracowników w firmach zatrudniających powyżej 10% cudzoziemców.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Nr 90 z 2011 roku* Ministerstwa Pracy i Imigracji cudzoziemiec nie może otrzymać zezwolenia na pracę jeśli praca ta może być wykonana przez pracownika egipskiego po odbyciu 3-6 miesięcznego szkolenia. Potrzeba zatrudnienia cudzoziemca przez przedsiębiorstwo – na okres maksymalnie 3 lat – musi wpisywać się w interes ekonomiczny kraju oraz potrzebę zagranicznej firmy. Firmy zatrudniające zagranicznych ekspertów lub techników muszą wyznaczyć dwóch egipskich asystentów o podobnych kwalifikacjach i doświadczeniu w celu ich szkolenia. Obowiązuje zakaz zatrudniania cudzoziemców w zawodzie celnika, przewodnika turystycznego oraz do wykonywania działalności handlowej import/eksport (import jest zabroniony jeśli cudzoziemiec jest współnikiem w firmie z wyjątkiem importu komponentów niezbędnych do działalności produkcyjnej firmy). Składki na ubezpieczenie społeczne są pobierane od pracowników egipskich i wynoszą 11% do 14% dochodu płacone przez pracownika oraz 24% do 26% płacone przez pracodawcę.

2. SYSTEM PODATKOWY W EGIPCIE

W lipcu 2005 roku została wprowadzona gruntowna reforma egipskiego systemu podatkowego, wprowadzająca w zakresie podatków bezpośrednich znaczne zmniejszenie stawek zarówno od dochodów osobistych, jak i przedsiębiorstw. Oczekuje się, że wprowadzone zmiany systemu podatkowego będą sprzyjać napływowi bezpośrednich inwestycji zagranicznych (FDI).

2.1. Podatek CIT

Wprowadzona została stawka podatku CIT na poziomie 20%. Dochody firm operujących w sektorze ropy i gazu są obciążone stawką podatkową na poziomie 40,55%. Z podatku dochodowego zwolnione są zyski z lokat w papierach wartościowych, dochody z dywidend oraz lokat bankowych.

2.2. Podatek PIT

Dochody indywidualne są opodatkowane stawką maksymalną w wysokości 20%. Wprowadzone zostały progi dla podatku PIT /dochody do 5 tys. EGP są zwolnione z podatku/ – stawka 10% jest stosowana wobec rocznych dochodów indywidualnych w przedziale 5000 – 15000 EGP; stawka 15% - wobec dochodów w przedziale 15000 – 20000 EGP, a stawka 20% - od dochodów powyżej 20000 EGP. Stawka 32% jest stosowana wobec dochodów osobistych cudzoziemców o wartości przekraczającej 50 000 EGP.

2.3. Podatek od sprzedaży

System podatku od sprzedaży towarów przewiduje stawkę generalną 10%, która zwiększa się aż do poziomu 50% dla wyspecyfikowanych produktów. Stawka podatku od usług wynosi do 5%. Rząd egipski planuje wprowadzić podatek VAT, który miałby zastosowanie wobec większości towarów i usług.

2.4. Stawki amortyzacji rocznej

Skala rocznej amortyzacji ustalona przez urząd podatkowy wynosi: dla sprzętu komputerowego 50%; dla budynków 5%; dla maszyn 30%, natomiast 25% dla pozostałych środków trwałych.

3. DOKUMENTY

Dokumenty wymagane do rejestracji firmy w wybranej formie prawnej zostały wymienione w pkt.1.3. Egipskie regulacje postanawiają, że dokumenty dotyczące wydatków i zakupów muszą być wystawiane w imieniu firmy na oficjalnych fakturach. Ustawa o podatkach dopuszcza limit 7% wartości wydatków/zakupów nie wymagający potwierdzenia odpowiednimi dokumentami. Wszystkie faktury potwierdzające wydatki muszą odpowiadać wymogom prawa podatkowego /numer, data wystawienia, logo i pieczęć firmy, podpis osoby uprawnionej, dane odbiorcy/ by mogły zostać uznane przez urząd skarbowy.

Zeznanie podatku dochodowego oraz podatku od sprzedaży składane są kwartalnie w styczniu, kwietniu, czerwcu i październiku. Zeznanie podatku dochodowego składa się także rocznie do 30 kwietnia. Składki podatku dochodowego i ubezpieczenia społecznego opłaca się do 15 dnia każdego miesiąca.

Opłaty skarbowe są zależne od liczby dokumentów i wynoszą 0,40 funta egipskiego za każdy dokument.

4. WAŻNE ADRESY

Adresy/linki internetowe przydatne dla zainteresowanych działalnością gospodarczą na rynku Egiptu:

Generalny Zarząd Inwestycji Zagranicznych – www.gafinet.org

Ministerstwo Pracy i Imigracji – www.emigration.gov.eg

National Organization of Social Insurance – www.nosi.gov.eg

Ministerstwo Finansów – www.mof.gov.eg

Egyptian Tax Authority – www.incometax.gov.eg

Egyptian Sales Tax Department – www.salestax.gov.eg

Centralny Bank Egiptu – www.cbe.gov.eg

Bank of Alexandria – www.alexbank.com

Ministerstwo Spraw Zagranicznych – www.mfa.gov.eg

OPRACOWANIE: WPHI W KAIRZE

